

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Co liże LIZUS?

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

LIZUS to – zgodnie ze słownikową definicją – ‘osoba schlebiająca, nadskakująca komuś, zwłaszcza wyżej postawionemu, dla pozyskania jego względów; pochlebca’. Lizus jest LIZUSOWSKI i postępuje LIZUSOWSKO. Lizus odznacza się LIZUSOSTWEM, bo LIZUSUJE lub PODLIZUJE SIĘ innym. Ale rzeczownik LIZUS nie pochodzi od czasownika PODLIZYWAĆ SIĘ (od tego czasownika pochodzi natomiast PODLIZYWACZ, potocznie skrócony zgrubiały do postaci PODLIZUCH). LIZUS pochodzi od czasownika LIZACĆ, wziętego bezpośrednio z frazeologizmu LIZACĆ czyjeś BUTY, czyli ‘zabiegać pokornie o czyjeś względy’. Pamiętajmy, że z perspektywy normatywnej poprawna forma tego frazeologizmu to: LIZACĆ czyjeś BUTY, a nie „lizać komuś nogi” (cała noga jest stanowczo za długa i zbyt wysoko sięga, by się do tego nadawała; nie liżemy również czyjejs d..., bo w d... to się WŁAZI albo się WCHODZI komuś do d... – oczywiście jeśli ma się na myśli podlizywanie). Pewnym kompromisem pomiędzy poprawną postacią LIZACĆ czyjeś BUTY a niepoprawną „lizać komuś nogi” jest dopuszczalna LIZACĆ komuś STOPY (stopy są w butach i wystarczająco blisko ziemi, by lizus mógł się płaszczyc przed tym, komu liże stopy).